

บทคัดย่อ

รายงานโครงการวิจัยท้องถิ่นในชื่อโครงการ การศึกษาองค์ความรู้วัฒนธรรมคนตระพื้นบ้านเขมร เพื่อจัดการเรียนรู้ในชุมชนบ้านแสร์โอ ตำบลทุ่มน อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์ โดย นายที เรือง ชาญ เป็นหัวหน้าโครงการ และคณะที่มงานร่วมดำเนินโครงการซึ่งเป็นนักวิจัยชุมชนบ้านแสร์โอ โดย วัตถุประสงค์การวิจัยดังนี้คือ 1) เพื่อศึกษาองค์ความรู้เรื่องวัฒนธรรมคนตระพื้นบ้านเขมรบ้านแสร์โอ 2) เพื่อศึกษาประวัติศาสตร์ชุมชนและวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับคนตระพื้นบ้านเขมรบ้านแสร์โอ 3) เพื่อศึกษา การจัดการเรียนรู้เรื่องคนตระพื้นบ้านเขมรในชุมชนบ้านแสร์โอ 4) เพื่อศึกษาคุณค่าและความหมายของ วัฒนธรรมพื้นบ้านแบบเขมร มีโจทย์ในการวิจัยคือวิจัย โจทย์วิจัยหลัก 1) องค์ความรู้ด้านวัฒนธรรม คนตระพื้นบ้านเขมรบ้านแสร์โอมีอะไรบ้างที่จะนำมาจัดการเรียนรู้ในชุมชนได้ โจทย์วิจัยรอง 1) องค์ ความรู้เรื่องเรื่องคนตระพื้นบ้านเขมรบ้านแสร์โอมีอะไรบ้าง 2) ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมชุมชนแสร์โอ และวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับคนตระพื้นบ้านเขมรเป็นอย่างไร 3) จะนำเอาองค์ความรู้เรื่องคนตระพื้นบ้านมา จัดการเรียนรู้และจัดการชุมชนได้อย่างไร มีระยะเวลาในการดำเนินงาน 1 ปี 6 เดือน (1 กรกฎาคม 2552 ถึง เดือนธันวาคม 2553) ขอบเขตพื้นที่การศึกษา ชุมชนบ้านแสร์โอ ตำบลทุ่มน อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์ จากการศึกษาวิจัยพบว่า วงศ์ตระพื้นบ้านแสร์โอเป็นวงศ์ตระพื้นที่มีการพัฒนาประยุกต์การ เล่นที่สอดรับกับวัฒนธรรมประเพณีของชุมชนเอง และเป็นการดำเนินขึ้นมาของวงศ์ตระพื้นที่สามารถรับใช้ ชุมชนท้องถิ่นของตนเอง และยังสร้างคุณค่าความหมาย หลายด้าน ทั้งด้านวัฒนธรรมประเพณี เศรษฐกิจ การศึกษา ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่จะนำมาพัฒนาร่วมกับคนตระพื้นบ้านแสร์โอเป็นองค์ความรู้สู่การถ่ายทอดให้กับชุมชน โดยใน แนวทางการพัฒนาจากการวิจัยนี้ ทางชุมชนบ้านแสร์โอได้มีแนวทางในการ ร่างหลักสูตรการเรียนรู้ ร่วมกับโรงเรียน ทุ่มน ริมราชภูร์นุสรณ์ ตำบลทุ่มน อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์ และได้จัดทำ กระบวนการทดลองหลักสูตรการเรียนรู้ เรื่องคนตระพื้นบ้านแสร์โอ โดยให้ทีมนักวิจัยบ้านแสร์โอเป็นผู้ให้ ความรู้แก่นักเรียน ซึ่งผลที่เกิดขึ้นเด็กนักเรียนได้เรียนรู้และสนใจเรื่องคนตระพื้นบ้านแสร์โอเป็นอย่างมาก โดยเป็นกระบวนการเรียนรู้ องค์ความรู้ด้านคนตระพื้นบ้านควบคู่กับการปฏิบัติการ เช่น มีกระบวนการสอนการทำเครื่องดื่มจากที่มี นักวิจัยชุมชนโดยจะใช้วัสดุที่หาจ่ายและมีอยู่ในชุมชน

ผลจากการดำเนินการวิจัยทำให้คนในชุมชนเห็นความสำคัญของคนตระพื้นบ้านและรวมรวมเป็น องค์ความรู้ทั้งเป็นเอกสาร และพัฒนาเป็นสู่การถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับชุมชน และมีการจัดตั้งคณะ จัดทำหลักสูตรท้องถิ่น 22 ท่าน ที่มาจากการศึกษาชุมชนร่วมกับทางอาจารย์โรงเรียน ทุ่มน ริม ราชภูร์นุสรณ์ เพื่อเป็นการพัฒนาร่วมกันในการร่างหลักสูตรท้องถิ่นให้บรรจุอยู่ในโรงเรียนตามแผนการ ดำเนินการต่อไป